

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecătorii: Nadejda Toma și Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de avocatul Brânză Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Fesic Semion xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.07.2015 – 28.06.2016;

Instanța de apel: 02.08.2016 – 01.12.2016;

Instanța de recurs: 22.02.2017 – 16.05.2017;

Instanța de apel: 22.06.2017 – 28.09.2017;

Instanța de recurs: 05.12.2017 – 07.02.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 28 iunie 2016, a fost încetat procesul penal intentat în privința lui Fesic Semion în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 30 Cod contravențional cu încetarea procesului contravențional.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Fesic Semion a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru faptul, că la 16 martie 2015, aproximativ la ora 16:30, aflându-se în ograda gospodăriei lui Onica Radion din xxxxx, având intenția comiterii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, fără nici un motiv real, în prezența mai multor persoane, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, într-un mod grosolan și demonstrativ, a inițiat intenționat un conflict cu Onica Radion, numindu-l pe ultimul cu diferite cuvinte necenzurate și intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu capul în regiunea feței, după care a părăsit gospodăria acestuia.

Peste aproximativ 15 minute Fesic Semion, urmărind același scop infracțional, iarăși a intrat în ograda gospodăriei lui Onica Radion, având în mână un lanț din metal pe care intenționat l-a pus la gâtul ultimului, încercând să-l sugrume, săvârșind acțiuni huliganice cu caracter violent în rezultatul cărora lui Onica Radion i-au fost cauzate

leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14 aprilie 2015, se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către **procuror**, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Fesic Semion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că:

- la baza sentinței au fost puse doar declarațiile inculpatului, concomitent fiind neglijate declarațiile părții vătămate și a martorilor;

- prima instanță a reținut, că inculpatul a aplicat părții vătămate o lovitură cu capul în față, cu scop de apărare, însă cele constatate nu sunt confirmate decât prin însăși declarațiile inculpatului;

- faptul că inculpatul se adresa cu cuvinte necenzurate în adresa părții vătămate a fost confirmată și prin declarațiile martorilor Puia Edviga și Roșeț Ruslan;

- prima instanță a omis, că prin declarațiile martorilor menționați în sentință a fost confirmat faptul, că inculpatul i-a numit pe partea vătămată și soția acestuia cu cuvinte necenzurate;

- prima instanță a evitat să constate și să supună aprecierii faptul, că Fesic Semion a fost scos cu forța din gospodăria părții vătămate și nu a părăsit benevol gospodăria acestuia;

- instanța de judecată greșit a constatat, că după ce inculpatul a căzut de pe cal, partea vătămată urmărind scopul aplicării violenței fizice în privința inculpatului, s-a apropiat de ultimul și i-a aplicat mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, deoarece nici partea vătămată și nici martorii audiați nu au confirmat acest fapt;

- prima instanță a menționat, că nu a fost probată existența lanțului metalic, care a fost indicat în învinuire și acuzarea s-a limitat doar la declarațiile părții vătămate și ale unor martori, a căror declarații le-a considerat ca fiind confuze, însă ulterior a apreciat că declarațiile aceluiași martori sunt veridice, în partea când aceștia au declarat că inculpatul nu a numit pe nimeni cu careva cuvinte necenzurate, fapt ce denotă imparțialitatea instanței de judecată;

- atât partea vătămată, cât și martorii, au menționat că imediat după producerea infracțiunii, lanțul a fost ascuns de către rudele inculpatului, fapt care a dus la imposibilitatea stabilirii și ridicării acestuia pentru a fi recunoscut ca corp delict pe cauza penală respectivă;

- constatările medico-legale expuse asupra leziunilor corporale stabilite la partea vătămată, determină expres că acestea puteau fi provocate doar în circumstanțele indicate de către partea vătămată și martori, și anume cu aplicarea de către inculpat a lanțului în jurul gâtului părții vătămate, însă instanța a stabilit, că acestea nu sunt probe pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului;

- anterior săvârșirii infracțiunii respective, inculpatul a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv pentru infracțiuni de același gen.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat, că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, fiind apreciate corect și încadrate just acțiunile inculpatului în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

În opinia instanței de apel, nu a fost probat faptul, că Fesic Semion ar fi încălcat ordinea publică, de distrugere și degradare a bunurilor proprietarului sau ar fi încălcat insistent și demonstrativ regulile morale, manifestate prin dispreț și batjocură față de bolnavi, de persoanele în etate, aflate în stare de neputință, în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora.

5. Procurorul a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat aceleași motive care le-a indicat în apel, suplimentar menționând că:

- decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința de încetare a procesului penal în privința lui Fesic Semion este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece nu corespunde prevederilor art. art. 414, 417 Cod de procedură penală;

- totalitatea probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată incontestabil dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- este stabilită prezența în acțiunile inculpatului a laturii subiective a infracțiunii de huliganism, care s-a manifestat prin intenția directă a acestuia de a încălca grosolan ordinea publică;

- instanța de judecată nu a reținut, că acțiunile ilegale ale inculpatului au fost comise în public, în prezența mai multe persoane;

- instanța de apel, nu a apreciat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2017 a fost admis recursul, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a menționat, că referitor la chestiunea dacă inculpatul a încălcat ordinea publică, instanțele de fond nu au efectuat o analiză a tuturor probelor, cu aprecierea fiecăreia în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, ignorând totalmente probele administrate la caz.

Au fost ignorate declarațiile părții vătămate Onica Radion și a martorilor Onica Maria, Puia Maria, Roșeț Ruslan, Roșeț Andrei și Puia Edviga, precum și rezultatele raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14 aprilie 2014.

Instanța de recurs a apreciat ca fiind pripite concluziile instanței de apel privind neatentarea inculpatului la ordinea publică prin acțiunile sale, odată ce ultimul a intrat în ograda părții vătămate, vorbea cu cuvinte necenzurate și l-a lovit cu capul pe Onica Radion, ulterior a intrat cu calul în ograda acestuia, după care în stradă, a încercat să-l sugrume cu un lanț metalic, toate aceste acțiuni având loc în prezența mai multor vecini.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Fesic Semion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

7.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat, prima instanță eronat a ajuns la concluzia încetării procesului pe cauza penală de învinuire a lui Fesic Semion, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional și a încetat procesul contravențional în privința lui Fesic Semion în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Astfel, instanța de apel ținând cont de prevederile art. art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, a ajuns la concluzia că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpatului Fesic Semion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și anume *„huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale”*.

Așa dar, instanța de apel a conchis, că vinovăția inculpatului Fesic Semion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal este dovedită prin probatoriul invocat de partea acuzării și anume: declarațiile părții vătămate Onica Radion (f.d. 183-185); a martorilor Puia Edviga (f.d. 204-205); Roșeț Andrei (f.d. 195-196); Onica Maria (f.d. 168-170); Galben Silvia(f.d. 172-174); Puia Maria (f.d. 198-199); Fesic Ana (f.d. 210-211), precum și prin probele scrise cercetate de prima instanță și verificate de instanța de apel și anume: raportul de expertiză medico-legală nr. 48 din 14 aprilie 2015 prin care se confirmă, că lui Onica Radion i-au fost cauzate excoriații a gâtului, mâinii drepte, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate (f.d. 68); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18 martie 2015, prin care a fost examinată gospodăria lui Onica Radion (f.d. 14-18); procesul-verbal de confruntare din 29 aprilie 2015, efectuat între Fesic Semion și martorul Puia Edviga (f.d. 34); procesul-verbal de confruntare din 29 aprilie 2015, efectuat între martorul Roșeț Semion și Mardari Ion (f.d.37); procesul-verbal de confruntare din 29 aprilie 2015, efectuat între bănuitul Fesic Semion și martorul Roșeț Ruslan (f.d.40).

7.2. În baza probatoriului cercetat, instanța de apel a constatat în fapt, că la 16 martie 2015, aproximativ la ora 16:30, aflându-se în ograda gospodăriei lui Onica Radion din xxxxx, având intenția comiterii unui act de huliganism, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, fără nici un motiv real, în prezența mai multor persoane, manifestând o obraznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, într-un mod grosolan și demonstrativ, a inițiat intenționat un conflict cu Onica Radion, numindu-l pe ultimul cu diferite cuvinte necenzurate și intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu capul în regiunea feței, după care a părăsit gospodăria acestuia. Peste aproximativ 15 minute

Fesic Semion, urmărind același scop infracțional, iarăși a intrat în ograda gospodăriei lui Onica Radion, având în mână un lanț din metal pe care intenționat l-a pus la gâtul ultimului, încercând să-l sugrume, săvârșind acțiuni huliganice cu caracter violent în rezultatul cărora lui Onica Radion i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriații a gâtului, mâinii drepte, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14 aprilie 2015, se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

7.3. Cu referire la chestiunea dacă inculpatul Fesic Semion a încălcat sau nu ordinea publică, instanța de apel a constatat, că prima instanță nu a efectuat o analiză a tuturor probelor, cu aprecierea fiecăreia în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit, că prima instanță a apreciat incorect declarațiile părții vătămate Onica Radion și a martorilor Onica Maria, Puia Maria, Galben Silvia cât și concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14 aprilie 2014, potrivit cărora lui Onica Radion i-au fost cauzate excoriații a gâtului și mâinii drepte, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Având la bază argumentele expuse supra, instanța de apel a considerat pripite concluziile primei instanțe privind constatarea neatentării inculpatului la ordinea publică prin acțiunile sale, odată ce ultimul a intrat în ograda părții vătămate, vorbea cu cuvinte necenzurate și l-a lovit cu capul pe Onica Radion, după care a intrat cu calul în ograda acestuia, iar mai târziu în stradă a încercat să-l sugrume cu un lanț metalic, acțiuni care au avut loc în prezența mai multor vecini.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță eronat a apreciat că „la caz nu este demonstrată intenția lui Fesic Semion de a comite huliganismul și că ultimul doar a încercat să se apere de partea vătămată Onica Radion care a provocat conflictul și l-a lovit primul pe Fesic Semion.”

Astfel, prima instanță în soluția adoptată s-a expus numai asupra faptului, că Onica Radion a aplicat primul lui Fesic Semion o lovitură cu palma, ulterior însă, continuându-și acțiunile sale, văzând, că Fesic Semion nu se isprăvește cu conducerea calului, a lovit în cal de două ori cu o lopată, însă instanța de fond nu a luat în considerație faptul, că Fesic Semion primul a intrat în curtea casei lui Onica Radion și a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, ulterior fiind preîntâmpinat de Onica Radion să nu intre în ogradă, însă ultimul totuși a intrat în ograda acestuia călare pe cal cu un lanț în mână.

Rezumând cele menționate, instanța de apel a constatat, că prima instanță nu a cercetat amănunțit aspectele învinuirii înaintate, corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor lui Fesic Semion în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, nu a apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

În speță, infracțiunea s-a consumat din momentul în care inculpatul, Fesic Semion a încălcat ordinea publică, l-a numit cu cuvinte necenzurate și l-a lovit pe Onica Radion, săvârșind acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Instanța de apel a apreciat critic și a respins ca irelevante declarațiile lui Fesic Semion referitor la faptul, că el nu a intrat în curtea părții vătămate cu calul, dar aceasta a avut loc involuntar, deoarece calul a crescut în această curte.

7.4. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a menționat, că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, anterior a mai fost judecat, nu și-a recunoscut vina, nu figurează la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Totodată, instanța de apel a menționat, că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului Fesic Semion, poate fi atins prin aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 3 ani 6 luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani.

8. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia din motivul blândeții pedepsei aplicate inculpatului, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul invocă netemeinicia concluziilor instanței de apel în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal la individualizarea pedepsei inculpatului Fesic Semion, menționând că, pronunțând o decizie de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de săvârșirea unor noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane.

Susține procurorul, că instanța de apel nu a efectuat corect procedura de individualizare a pedepsei, iar decizia nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei.

8.1. Avocatul Brânză Victor în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, apărarea susține că motivarea instanței de apel precum că la materialele cauzei penale există probe ce ar confirma vinovăția lui Fesic Semion este neîntemeiată și lipsită de suport probant.

Consideră că, acțiunile lui Fesic Semion nu au avut ca scop tulburarea ordinii publice și nu s-au manifestat prin violența asupra lui Onica Radu, având caracter de apărare ca rezultat al agresiunii din partea acestuia.

Prin urmare, susține, că calificarea acțiunilor lui Fesic Semion este greșită, fiind bazată doar pe declarațiile redată eronat de organul de urmărire penală, deoarece acțiunile inculpatului nu au purtat caracterul unui act de huliganism, fiind prezent doar un conflict între două persoane urmare a unei neînțelegeri.

Astfel, în opinia apărării la caz nu au avut loc acțiuni intenționate îndreptate spre încălcarea ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosirea onoarei și demnității persoanei, ci acțiuni de auto-apărare în urma acțiunilor înjositoare ale părții vătămate Onica Radion.

Susține recurentul, că urmărirea penală a fost efectuată unilateral și neobiectiv, fiind ignorat faptul că acțiunile săvârșite de Fesic Semion au avut ca subtext conflictul

existent între Fesic Semion și Onica Radion și faptul că Onica Radion primul l-a lovit pe Fesic Semion.

Subliniază, că instanța de apel a apreciat probele *imparțial* față de inculpatul Fesic Semion, deoarece martorii acușării pe care își bazează hotărârea sunt rude cu Onica Radion: verișori și cumnați. Acțiunile săvârșite de Fesic Semion nu au încălcat ordinea publică. Faptele incriminate lui Fesic Semion s-au petrecut ziua, aproximativ la ora 16.30, în ograda unde locuia Onica Radion. Deci, cearta care a avut loc între Fesic Semion și Onica Radion nu a tulburat și încălcat ordinea publică.

La prima intervenție a publicului (vecinilor) acțiunile ambelor părți s-au stopat, iar cazul a fost sesizat la organele de drept de însăși rudele inculpatului Fesic Semion.

La desfășurarea acțiunilor incriminare lui Fesic Semion acesta nu a folosit arme sau obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Totodată, acușarea nu a prezentat instanței așa-zisa armă a infracțiunii (lanțul), în materialele cauzei penale lipsind acțiunile de urmărire penală îndreptate la stabilirea și ridicarea lanțului, or, simpla declarație a martorului Roșeț Andrei că a luat lanțul din mâna lui Fesic Semion și l-a aruncat, sunt insuficiente pentru a da o calificare juridică în temeiul art. 287 alin. (3) Cod penal, dacă această faptă a fost săvârșită cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

În opinia apărării, instanța de apel urma să se conducă de prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, deoarece acușarea nu a prezentat probe de aplicare de către inculpatul Fesic Semion a unui lanț asupra lui Onica Radion, iar interpretarea instanței de apel cu privire la deținerea de către Fesic Semion a lanțului urmează a fi apreciată critic.

Folosirea la caz a calificativului aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, este incorectă și neconfirmată prin careva probe.

Insistă apărarea că instanța nu a asigurat contradictorialitatea procesului, cercetarea nemijlocită și publică a probelor, cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a probelor prezentate și administrate.

Instanța de apel a preluat poziția acuzatorului de stat fără a depune efort și a analiza în mod obiectiv probele și înscrisurile cauzei; în mod abuziv nu a asigurat posibilitatea inculpatului Fesic Semion de a beneficia de un proces contradictoriu și a administra liber probe în apărarea sa, mai ales pentru că la faza de urmărire penală procurorul a respins un șir de cereri de audiere a martorilor și administrare a documentelor.

Potrivit opiniei apărării, instanța de apel a încălcat dreptul la un proces echitabil al inculpatului, deoarece l-a lipsit de posibilitatea liberă și nestingherită de a-și pregăti apărarea sa, a manifestat lipsă de imparțialitate la judecarea pricinii.

Instanța de apel nu a îndeplinit toate cerințele art. 417 Cod de procedură penală și nu a soluționat toate chestiunile prevăzute la art. 414 Cod de procedură penală, deoarece nu a reflectat corect în decizie declarațiile și faptele prezentate instanței de părți și participanții la proces și nu s-a referit la probele prezentate de apărare, dând dovadă de lipsă de imparțialitate.

La capitolul individualizării pedepsei recurentul menționează că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 75 Cod penal, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare faptul că antecedentele penale ale lui Fesic Semion

sunt stinse, la materialele cauzei fiind anexate actele judecătorești respective, precum și faptul că Fesic Semion are familie și întreține un copil minor.

Consideră apărarea că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel este nejustificată și nu va contribui la reeducarea lui, ci îi va provoca suferințe fizice, înjosindu-l și va priva copilul minor, de unicul întreținător, or în asemenea circumstanțe lui Fesic Semion îi este îngădit dreptul la libera circulație.

9. Avocatul Brânză Victor în numele inculpatului, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de acuzatorul de stat, pledând pentru respingerea acestuia, ca inadmisibil.

10. Verificând argumentele recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate de procuror și de avocatul inculpatului, se atestă că titularii cererilor de recurs critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, potrivit căror hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale sau când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Cu referire la argumentele avocatului Brânză Victor în numele inculpatului, Colegiul penal evidențiază că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului în cauză, din următoarele considerente.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în *cazurile când instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, Colegiul penal atestă că aceste invocări nu au fost de loc argumentate cu referiri la fapte concrete, fiind declarative și generale, instanța de recurs fiind lipsită astfel de posibilitatea de a verifica în care parte s-a admis eroarea gravă de fapt.

Or, la acest capitol, instanța de recurs menționează, că eroarea gravă de fapt trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Tot la acest capitol, Colegiul penal reieșind din criticile apărătorului invocate în recurs, reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul acestuia face o proprie evaluare a materialului probator, considerând că acesta nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

În acest sens, Colegiul consideră că se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atribuțiile exclusive ale instanțelor de fond.

Generalizând cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului Fesic Semion, Colegiul statuează că nu a fost identificată de instanța de recurs o careva eroare gravă de fapt, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiurilor de casare invocate și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Sub aspectul temeiului de casare invocat de recurent și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, *atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Instanța de recurs statuează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei, de către prima instanță procesul penal intentat în privința lui Fesic Semion în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, a fost încetat din motiv că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 30 Cod contravențional și cu încetarea procesului contravențional.

Totodată, la examinarea pricinii de către instanța de apel s-a stabilit, că soluția primei instanțe privind încetarea procesului penal cu reîncadrarea faptelor imputate inculpatului în contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, este incorectă și neîntemeiată.

În acest sens, instanța de apel a conchis, că probele administrate au confirmat integral vinovăția lui Fesic Semion în săvârșirea componentei de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, și anume *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.*

Colegiul penal a ajuns la concluzia, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, ajungând la o concluzie întemeiată privind vinovăția inculpatului Fesic Semion în săvârșirea infracțiunii imputate.

De asemenea Colegiul penal conchide, că nu și-au găsit confirmare argumentele recurentului precum că calificarea acțiunilor lui Fesic Semion este greșită, deoarece acestea nu au purtat caracterul unui act de huliganism, fiind doar un conflict între două persoane urmare a unei neînțelegeri.

Aceasta deoarece, instanța de apel în fundamentarea opiniei sale cu privire la vinovăția inculpatului, corect a reținut declarațiile părții vătămate Onica Radion și a martorilor Onica Maria, Puia Maria, Galben Silvia, cât și concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14 aprilie 2014, stabilind că Fesic Semion a intrat în ograda părții vătămate, vorbea cu cuvinte necenzurate și l-a lovit cu capul pe Onica Radion, după care a intrat cu calul în ograda acestuia, iar mai târziu în stradă a încercat să-l sugrume cu un lanț metalic, acțiuni care au avut loc în prezența mai multor vecini.

Alegațiile apărării precum că organul de urmărire penală nu a demonstrat că fapta a fost săvârșită cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, urmează a fi apreciate ca neîntemeiate de către instanța de recurs, or, instanța de apel corect a reținut, că utilizarea lanțului de către inculpat a fost probată atât de partea vătămată, cât și de martori, iar constatările medico-legale expuse asupra leziunilor corporale stabilite la partea vătămată, determină expres că acestea puteau fi provocate doar în

circumstanțele indicate de către partea vătămată și martori, și anume cu aplicarea de către inculpat a lanțului în jurul gâtului părții vătămate.

În baza circumstanțelor evidențiate, Colegiul penal menționează, că judecând apelul declarat de procuror, respectând prevederile art. art. 414, 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, instanța de apel a audiat suplimentar inculpatul, partea vătămată și martorii acuzării solicitați de părți, declarațiile cărora constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, astfel instanța de apel corect ajungând la concluzia expusă la pct. 7 din decizie.

Cu referire la argumentele apărării sub aspectului pct. 12 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul penal, din analiza minuțioasă a deciziei instanței de apel, constată, că temeiul invocat de apărare nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, care ar constitui motiv de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Astfel, Colegiul penal atestă că în acest sens în recurs este indicat doar dezacordul apărării cu concluzia instanței de apel și susținerea alegațiilor precum că, de fapt, a avut loc săvârșirea de către inculpat a contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, adică vătămarea ușoară a integrității corporale, aplicarea de lovituri care a provocat dureri fizice, apărarea prezentând o versiune proprie asupra circumstanțelor care au avut loc la 16 martie 2015 în gospodăria cet. Onica Radion.

Având în vedere argumentele enunțate de apărare la pct. 8.1. al prezentei decizii, și, verificând materialele dosarului în raport cu cererea de recurs, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate, deoarece eroarea invocată în speța dată nu se constată.

În astfel de circumstanțe, Colegiul statuează ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inculpatului Fesic Semion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs o însușește pe deplin și în acest sens nefiind necesară o reinterpretare.

Cu referire la recursurile declarate de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Tăut Dorina și de avocatul Brânza Victor în numele inculpatului în privința dezacordului cu individualizarea pedepsei penale.

Colegiul penal la acest capitol atestă că, recurenții nu sunt de acord cu concluziile expuse de către instanța de apel în privința pedepsei stabilite inculpatului, invocând în acest sens eroarea de drept prevăzută la pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ori când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Ambii recurenți invocă toate temeiurile de drept menționate, considerând că acestea se referă la incorectitudinea individualizării pedepsei penale stabilite inculpatului, procurorul considerând greșită aplicarea de către instanța de apel a

prevederilor art. 90 Cod penal, iar apărarea considerând că pedeapsa închisorii stabilită de instanța de apel este nejustificată și nu va contribui la reeducarea acestuia.

Analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal la apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Fesic Semion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, sancțiunea căreia la data săvârșirii faptei prevedea pedeapsa închisorii pe termen de la 3 la 7 ani.

În acest context, Colegiul penal conchide, că instanța de apel la individualizarea pedepsei a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i lui Fesic Semion pedeapsa închisorii pe termen de 3 ani 6 luni, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a luat în considerație faptul, că inculpatul a săvârșit o infracțiune care face parte din categoria celor grave, anterior a fost judecat, că nu și-a recunoscut vinovăția, în privința acestuia nu au fost stabilite circumstanțe agravante sau atenuante, dar nici nu s-au stabilit careva circumstanțe excepționale.

La fel, instanța de apel corect a concluzionat, că inculpatul Fesic Semion întrunește condițiile necesare pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei penale stabilite în temeiul art. 90 Cod penal, reeducarea acestuia fiind posibilă și fără lipsirea lui de libertate.

Prin urmare, instanța de recurs conchide, că pedeapsa stabilită inculpatului a fost individualizată în corespundere cu prevederile legale, iar argumentele de recurenților în acest sens sunt neîntemeiate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursurilor declarate de procuror și de avocatul Brânza Victor în numele inculpatului, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de avocatul Brânză Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Fesic Semion xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan